

РЕЦЕНЗИЯ

от: проф. д-р Милен Иванов Балтов,

член на научното жури въз основа на Заповед на Ректора на СА „Д. А. Ценов“

– Свищов 153/ 23.02.2018 г. и определен за автор на рецензия, съгласно
решение на Научното жури, взето на първо заседание, проведено на
06.03.2018 г. за защита на докторска дисертация на тема:

**„ОЦЕНКА НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ДЪРЖАВНАТА
АДМИНИСТРАЦИЯ“,**

с автор: проф. д-р Борислав Димитров Борисов,

за придобиване на научната степен „доктор на науките“ в област на
висшето образование: 3. „Социални, стопански и правни науки“ по
профессионално направление 3.7. Администрация и управление, докторска
програма „Организация и управление извън сферата на материалното
производство (публична администрация)“

Обща оценка и преценка на структурата и съдържанието на
дисертационния труд

Дисертационният труд за научната степен «доктор на науките» на проф. д-р Борислав Димитров Борисов разглежда една изключително актуална тематика – административният капацитет на държавната администрация, за което свидетелстват обемът от стратегически и програмни документи, разработени през последните 20 години за модернизация на администрацията, повишаване на нейния административен капацитет и осигуряване на добро управление.

Дисертационният труд е с обем от 385 страници и се състои от увод, четири глави, заключение, списък на използваните източници и двадесет и едно приложения. Трудът съдържа 50 таблици и 54 фигури (без приложението). Съдържанието на главите се разделя на отделни параграфи. Дисертационният труд е обсъден на заседание на Катедрения съвет на Катедра „Стратегическо планиране“ на 30.01.2018 г. (Протокол № от 30.01.2018 г.).

Целта и задачите на дисертацията са коректно изведени и са предпоставка за доказване на правилно поставената теза. Целта е да се анализират съвпаденията в разбиранятията, мненията и оценките на отговорни лица от системата на държавната администрация относно наличието на административен капацитет за добро управление и на базата на техните оценки да се формира единен за цялата система индикатор, който да дава ясна представа за неговото равнище. Предметът и обектът на изследването са ясно дефинирани, а в методите на теренното изследване преобладават анкетата и фокус групата. Обект на изследване в дисертационния труд са държавната администрация като цяло и отделните нейни структурни звена. Предмет на изследване е техният административен капацитет за добро управление. Тезата в изследването е, че на базата на достатъчно представителни емпирични данни може да бъде създадена числов модел който да се използва като индикатор за административния капацитет на държавната администрация.

Използвани са 120 източника, в преобладаща им част в оригинал, както и множество документи с регулативен и стратегически характер (с електронни адреси на местонахождението), свързани с политиките и данни за състоянието на проблематиката. Това е в помощ на сериозното и обстойно изследване на теоретико-методически аспекти. Тук кандидатът демонстрира аналитичните си умения и богати знания по тематиката.

В теоретичен аспект са изведени концепциите и идеите на съвременните теоретици на управленската и икономическата наука, представени в научни и публицистични издания, книги, статии и на водещите специалисти в практиката на публичната администрация и държавното управление. В подкрепа на изследванията и анализите са и натрупаните знания и личен опит.

Авторът развива в отделна част от дисертационния труд Gap анализа, като подход, който се използва при търсенето на посоки за развитие. В този смисъл той е близък до сравнителния (компаративния) анализ и до бенчмаркинга - открива несъответствия, празници между настоящото състояние и желаното бъдещо състояние на обекта на анализ. Идентифицират се проблемните области или тесни места, които възпрепятстват развитието и се набелязват траектории за извършване на преход от сегашното състояние до желаното.

За набиране на необходимите данни, са проведени индивидуално интервюта и анкети сред ръководните и изпълнителските кадри в областта. Голяма част от идеите, мненията и становищата, застъпени в дисертационния труд са получили одобрение чрез публикуване в рецензиирани научни издания и в разработки за практиката, чийто списък е публикуван.

В заключението на дисертационния труд е направено обобщение на основните изводи, формулираните проблеми и предложените насоки за тяхното решаване. Подчертава се, че отличаващата се с висок административен капацитет организация използва и фактът, че ако фирмите се развиват главно в резултат на повишените изисквания на своите клиенти, то организациите от публичния сектор се модернизират в резултат на обществения натиск, наисканията на определени неправителствени организации, на политическата система и на регламентите, приети в общности, в които страната членува.

Оценка на приносите в дисертационния труд

Представената в автореферата справка за приносите реално отразява работата и постигнатите резултати в дисертационния труд. Седем са общо посочените приноси, като четири са с теоретичен и методологичен характер, а три са свързани с практико-приложни потвърждения на постановки в теорията.

Описани са основни методи за оценка на административния капацитет на организациите на изпълнителната власт, като са разкрити техните възможност и ограничения. Обоснована е необходимостта от разработване на модел за формиране на обща чисрова оценка, която да служи като измерител на капацитета на всички структури на изпълнителната власт. Конструиран е модел за изчисляване на Индекс на административния капацитет, чрез който може да се проследи общия напредък на държавната администрация, както и секторни индекси, валидни за определени групи администрации.

Направено е емпирично проучване на административния капацитет сред 80 организации на държавната администрация и 191 респондента, определени на квотен принцип съгласно относителните дялове на заетите лица в отделните групи администрации от изпълнителната власт. Изчислени са обща и средни оценки на

административния капацитет на държавната администрация като цяло и на отделни основни групи администрации. Анализирани са различията между тях по отделни компоненти на административния капацитет. Изчислен е коефициент на неопределеност на оценките. Анализирани са връзките и зависимостите между отделни компоненти на административния капацитет.

Аprobiran е конструираният Индекс на административния капацитет на държавната администрация с реални данни, получени от проведеното анкетно проучване. Предложена е процедура за ежегодно определяне на индекса на административния капацитет на държавната администрация.

Въпроси и препоръки по дисертационния труд

Конкретните въпроси към дисертанта са:

1. С какво може да се обясни факта, че реформата като цяло в държавната и общинска администрация е на много по-високо ниво, отколкото реформата в съдебната администрация?
2. Данните от Таблица 1. Средна и средна претеглена оценка на административния капацитет, касаят съществуващите административни структури на централно ниво и на ниво NUTS 3 и NUTS4. Ако се пристъпи към формиране на нови структури на ниво NUTS2 налага ли се техните показатели да са най-добри?

Препоръката към кандидата е в бъдеще време да аprobира част от предложението на ниво висше училище – както по отношение на чисто административния, така и на академичния състав.

Сериозните позиции на кандидата в държавни и нестопански организации са предпоставка за бъдещи участия в международни проекти и изследвания. Препоръката е да стане водещ на екипи по проекти на Европейския съюз и препоръчвам да създаде школа от бъдещи докторанти както в български висши училища, така и в чуждестранни университети с страни от Казвказ и Азия.

Автореферат и публикации по дисертационния труд

Авторефератът отговаря на изискванията и е издържан в структурно отношение, отразявайки логиката и дълбочината на дисертационния труд.

Представените публикации по темата са 156, с обем от близо две хиляди страници на български, английски и руски език. Това дава една изключително голяма сериозност на труда и доказателство за международното признание на автора. Те отразяват ключови моменти в изследването и са свързани с част от приносите.

Авторът е широко цитиран, но по-важното е, че разработките му са и с нормативен характер.

Заключение

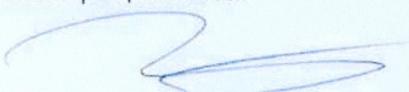
Дисертационният труд изцяло отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и процедурните правила за условията и реда за придобиване на научни степени в СА „Д. А. Ценов” – Свищов (по процедура за защита) за присъждане на научната степен „доктор на науките”.

С убеденост давам **положителна оценка на дисертационния труд** на тема „Оценка на административния капацитет на държавната администрация” и препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят научната степен «доктор на науките» на проф. д-р Борислав Димитров Борисов.

10.04.2018 г.

гр. Бургас

Изготвил рецензията:

/проф. д-р Милен Балтов/